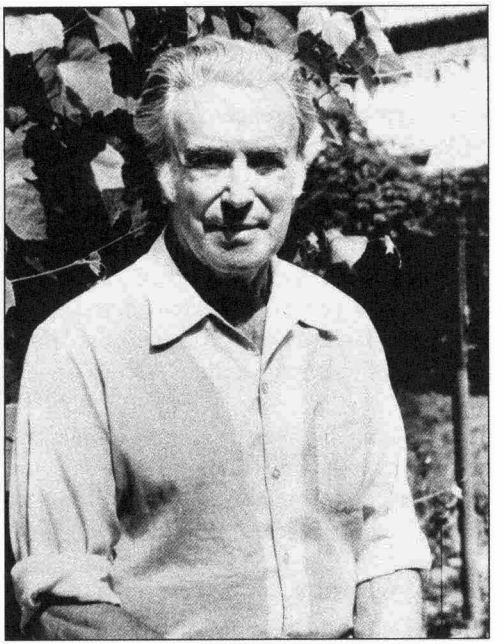
IN MEMORIAM

PRANAS KULIKAUSKAS
1913 03 07 – 2004 12 15

2004 m. gruodžio 18 d. Antakalnio kapinėse atsisveikinome su Lietuvos archeologijos patriarchu Pranu Kulikausku. Likimas lėmė jam nugyventi ilgą gyvenimą sudėtingu ir kartu įdomiu Lietuvos istorijos laikotarpiu, kai kūrėsi ir formavosi pats Lietuvos archeologijos mokslas. Prie jo laimėjimų ir pasiekimų nemažai prisidėjo ir P. Kulikauskas.

Gimė jis 1913 m. kovo 7 d. vaizdingose Aukštadvario (Trakų raj.) apylinkėse, Purvynų kaime, gausioje mažažemių valstiečių Zigmo ir Antaninos Kulikauskų šeimoje. 1926 m. baigęs Aukštadvario pradinę mokyklą įstojo į ten pat buvusią vidurinę. Pranas buvo vienintelis šeimoje, siekęs mokslų. Besimokydamas suartėjo su tuo metu į Aukštadvarį atkeltu kunigu Napoleonu Sabaliausku. 1930 m. baigęs mokyklą kunigo remiamas apsigyveno Dauguose, įstojo į Alytaus gimnaziją. Rodos, visas P. Kulikausko gyvenimo kelias krypo kunigystės link. 1934 m. baigęs gimnaziją, paskatintas netoli Daugų dvarelį turėjusio kunigo, Vasario 16-osios akto signataro Vlado Mirono (tuo metu jis buvo vyriausias Lietuvos kariuomenės karo kapelionas), įstojo į Kauno kunigų seminariją. Joje pasimokęs beveik metus 1935 m. P. Kulikauskas apsigalvojo – įstojo į Kauno universitetą. Čia jis susipažino su neseniai iš studijų Vokietijoje grįžusiu Lietuvos profesionaliosios archeologijos pradininku Jonu Puzinu, kuris žinodamas, kad P. Kulikauską globoja įtakingas V. Mironas, jį 1936 m. priėmė į darbą tik atidarytame Vytauto Didžiojo kultūros muziejuje Kaune. Čia P. Kulikauskui teko tvarkyti archeologijos rinkinius, padėti rengti archeologinę ekspoziciją, kuri buvo iškilmingai atidaryta 1938 m. 1938 m. rudenį jis gavo valstybinę stipendiją archeologijos studijoms Kionigsbergo (Rytų Prūsija) universitete. Studijos retkarčiais buvo paįvairinamos išvykomis archeologinių objektų apžiūrėti, net ir komandiruote į konferenciją Kylyje. Prasidėjus Antrajam pasauliniam karui P. Kulikauskas kurį laiką dirbo paminklų apsaugos įstaigoje Poznanėje. 1940 m. lapkritį jis grįžo jau į tarybinę Lietuvą, apsigyveno

Kaune, kur vėl įsidarbino Vytauto Didžiojo kultūros muziejuje. 1941 m. spalio 12 d. vedė Reginą Volkaitę, sukurdamas bene garsiausią Lietuvos archeologijos istorijoje archeologų šeimą. Kaune P. Kulikauskas praleido ir vokiečių okupaciją. Išstūmus vokiečius iš Vilniaus, nuo 1944 m. rudens jis dirbdamas Čiurlionio dailės muziejaus Archeologijos skyriaus vedėju kartu pradėjo dėstyti vėl atidarytame Vilniaus universitete. 1948 m. P. Kulikauskas tapo Istorijos instituto darbuotoju, iš pradžių kaip mokslinis bendradarbis, nuo 1949 m. – vyresnysis mokslinis bendradarbis. Pirmasis darbo universitete etapas tęsėsi iki 1955 m., tačiau buvo labiau antraeilis. Pagrindinis krūvis buvo Istorijos institute, kur teko organizuoti Archeologijos–etnografijos sektorių, būti pirmuoju jo vedėju (1952–1962). Čia 1949 m. jis apgynė tuometinę kandidatinę (dabar – daktarinę) disertaciją „Kurmaičių archeologiniai paminklai ir jų tyrinėjimų duomenys". 1962 m. rudenį P. Kulikauskas susikeitė pareigomis su žmona, kuri perėjo dirbti į institutą, o jis – į universitetą, čia užimdamas Archeologijos–etnografijos katedros vedėjo postą (katedra reorganizuota 1966 m.). 1964 m. P. Kulikauskas gavo docento vardą. Vilniaus universitete jis dėstė iki 1983 m. rudens, skaitydamas daugiausia bendruosius archeologijos bei archeologijos istorijos kursus. Išėjęs į pensiją gyveno 1958 m. pasistatytame name Antakalnio pradžioje, darbuodamasis namuose, kas vasarą po mėnesį praleisdamas Palangoje, retkarčiais dalyvaudamas įvairiuose jubiliejiniuose renginiuose.

Prano Kulikausko archeologijai atiduoti 65 metai (skaičiuojant nuo pirmojo savarankiškai tyrinėto Upytės (Panevėžio raj.) kapinyno iki atsiminimų knygos pasirodymo 2003 m.) yra neatsiejama visos dar neparašytos Lietuvos tarybinės archeologijos istorijos dalis. Dirbti teko išties sunkiais laikais, tai paskui jis dažnai pabrėždavo dalindamasis atsiminimais. Ypač sudėtingas buvo pirmasis pokario dešimtmetis – stalininiai laikai, kai buvo uždrausta minėti J. Puzino vardą, o į Lietuvos archeologiją prievarta bruktas marksizmas. P. Kulikauskas, užimdamas vadovaujančias pareigas, kiek įmanoma stengėsi sušvelninti brutalų politikos spaudimą mokslui, išlikti moksliininku. Dažniausiai jam pavykdavo, ir tai buvo neabejotinas laimėjimas, lėmęs naujų pavardžių atsiradimą archeologijoje ir tolesnę šio mokslo raidą krašte. Ilgametės P. Kulikausko pedagoginės veiklos rezultatas yra išaugintos bent trys Lietuvos archeologų kartos, šiandien vaisingai dirbančios įvairiose srityse. Mokslinėje plotmėje jis dirbo keturiomis kryptimis. Tai apibendrinantys darbai, archeologijos paminklų žvalgymai ir kasinėjimai, tyrinėtų archeologijos paminklų medžiagos skelbimas ir archeologijos istorija.

Iš apibendrinančių darbų paminėtini du. Tai archeologijos duomenimis remiantis parašyta pirmoji Lietuvos proistorė („Pirmykštė bendruomeninė santvarka Lietuvos TSR teritorijoje"), pasirodžiusi 1957 m. „Lietuvos TSR istorijos" pirmajame tome. Dėl šio darbo teko atsisakyti net ketinimų rengti daktarinę (tuometiniu supratimu) disertaciją apie senąjį geležies amžių Lietuvoje. Tačiau ir įvertintas jis buvo deramai – 1958 m. už jį P. Kulikauskui, greta kitų istorijos autorių, skirta Respublikinė premija. Kitas darbas, neprarandantis savo reikšmės ir dabar, yra „Lietuvos archeologijos bruožai" (Vilnius, 1961). Jam parašyti skyriai nuo akmens amžiaus iki romėniškojo laikotarpio imtinai bei vadovauta būnant svarbiausiu moksliniu redaktoriumi.

P. Kulikauskas 1938–1982 m. laikotarpyje tyrinėjo per 40 įvairių archeologijos paminklų, tarp kurių vyravo piliakalniai ir geležies amžiaus kapinynai bei pilkapynai. Jis buvo sistemingų Lietuvos piliakalnių kasinėjimų pradininkas. Prasidėję 1952 m. Nemenčinės piliakalnio tyrimais,

nuo 1961 m. jie gerą dešimtmetį tęsėsi iki tol visai archeologiškai nepažintoje Užnemunėje, nuo 8 dešimtmečio vidurio vėl sugrįždami į Rytų Lietuvą. Iš viso tyrinėta 14 piliakalnių, tarp kurių ne vienas plačiai ir ne vienerius metus. Iš kapinynų plačiausiai tyrinėti Kurmaičiai ir Laiviai (abu Vakarų Lietuvoje). P. Kulikauskas buvo ir sistemingų Lietuvos archeologinių paminklų žvalgymų pradininkas. 1948–1949 m. jo vadovaujamos ekspedicijos aplankė kelis šimtus Vakarų ir Rytų Lietuvos archeologinių objektų, fiksuodamos jų būklę, surinkdamos atsitiktinius radinius, net ištirdamos ardomas jų dalis. Vėliau žvalgyta Užnemunė, Nemuno pakrantės.

Jausdamas iš žemių iškastos archeologinės medžiagos svarbą tolesnei mokslo raidai bei atsakomybę už jos pateikimą plačiajai mokslo visuomenei, P. Kulikauskas pagal galimybes stengėsi ją skelbti. Nors tarybiniais laikais spauda buvo ir smarkiai ribojama, P. Kulikausko tyrinėjimų publikacijos pasirodydavo kone kiekviename to meto leidinyje, pagal savo tematiką galėjusiame jas skelbti. Pradedant 1951 m. „Lietuvos istorijos instituto darbuose" pasirodžiusia Kurmaičių kapinyno publikacija ir baigiant jau nepriklausomos Lietuvos laikais (1998 m.) išleistu dideliu darbu apie Upytės kapinyną, tokių publikacijų galime suskaičiuoti 15. Čia labiausiai pasinaudota „Lietuvos TSR aukštųjų mokyklų mokslo darbų" „Istorijos" sąsiuviniais, kur 1970–1977 m. pasirodė net 7 P. Kulikausko tyrinėtų archeologijos paminkų (daugiausia piliakalnių) publikacijos.

P. Kulikauskas, galima sakyti, pratęsė prieškarinius P. Tarasenkos ir J. Puzino darbus Lietuvos archeologijos istorijos tematika. Šie darbai gimę daugiausia besirengiant paskaitoms, vėliau išsiliejo prisiminimų pobūdžio darbais apie įvykius, įstaigas ir žmones, su kuriais P. Kulikauskui teko susidurti. Šių eilučių autoriui teko garbė būti jo parengtos knygos „Lietuvos archeologijos istorija (iki 1945 m.)" bendraautoriumi (Vilnius, 1999), prisidėti prie atsiminimų knygos „Kelias į archeologiją" (Vilnius, 2003) pasirodymo. Atmintyje išliko linksmas, atlaidaus dzūkiško charakterio, tačiau kartu ir neužmirštantis patirtų nuoskaudų, iki pat gyvenimo dienų pabaigos išlaikęs tiesiog fenomenalią atmintį žmogus, į kurį studijų laikų įpratimu kreipdavausi tiesiog „Docente". Tai iš jo rankų būdamas vos trečiakursis studentas 1982 m. gavau ką tik pasirodžiusią knygą apie Užnemunės piliakalnius (tokios knygos tuo metu būdavo didelis deficitas). Matyt, tokiais gerumo ir atidumo pavyzdžiais P. Kulikauskas ir tapo tuo, kaip įvardija daugelis jį pažinojusių – Mokytoju. Tiesiog sunku patikėti, kad šio žmogaus jau nebėra tarp mūsų. Tačiau darbai ir geras vardas nemiršta.

Gintautas ZABIELA

PRANO KULIKAUSKO BIBLIOGRAFIJA

1941

1. Emaliuotieji dirbiniai Lietuvoje, *Vytauto Didžiojo kultūros muziejaus metraštis*, Kaunas, 1941, t. 1, p. 43–63.

2. Įdomūs šiemetiniai kasinėjimų rezultatai, *Į laisvę,* 1941 lapkričio 8.

1943

3. Žalvario amžiaus pilkapiai Kurmaičiuose, Kretingos vlsč. ir apskr., *Gimtasai kraštas*, Šiauliai, 1943, Nr. 31, p. 32–52.

4. Praeities paminklai Lietuvoje, *Ateitis*, 1943 birželio 3, p. 4.

1945

5. Prof. Paulius Galaunė ir jo muziejinė veikla, *Tarybų Lietuva,* 1945 gegužės 1.

1949

6. Apsaugoti kultūros paminklus, *Tiesa*, 1949 lapkričio 29 (bendraautorius J. Petrulis).

7. *Курмайчские археологические памятники и данные их исследования.* Автореферат кандидатской диссертации, Вильнюс, 1949, 11 с.

1950

8. Литовские археологические памятники и задачи их изучения, *Институт этнографии. Краткие сообщения*, Москва, 1950, вып. 12, с. 59–61.

1951

9. Kurmaičių (Kretingos raj.) plokštinio kapinyno tyrinėjimai, *Lietuvos istorijos instituto darbai*, Vilnius, 1951, t. 1, p. 315–365.

10. Изучение археологических памятников Литовской ССР в 1948–1950 г., *Тезисы докладов на пленуме Института истории материальной культуры АН СССР, посвященные вопросам археологии Прибалтики*, Москва, 1951, с. 17–22.

1952

11. Lietuvos archeologijos mokslo klausimai draugo Stalino darbų kalbos mokslo klausimais šviesoje, *Lietuvos TSR Mokslų akademijos žinynas*, Vilnius, 1952, t. 9, p. 168–178 (tas pats: *Lietuvių kalbos ir kultūros klausimai J. V. Stalino veikalų kalbos mokslo klausimais šviesoje,* Vilnius, 1953, p. 186–198).

12. Archeologiniai radiniai 1951 metais, *Tiesa*, 1952 sausio 2 (tas pats: *Leniniečio balsas* (Skaudvilė), 1952 sausio 10).

13. Исследование археологических памятников Литвы, *Краткие сообщения Института истории материальной культуры*, Москва, 1952, вып. 42, с. 92–107.

14. По следами древних культур, *Советская Литва*, 1952, 11 декабря.

1953

15. Pirmykštė-bendruomeninė santvarka Lietuvos TSR teritorijoje, *Lietuvos TSR istorija*, Vilnius, 1953, p. 9–38 (tas pats rusų kalba: Первобытное общество. Разложение первобытного строя и формирование классового общества, *История Литовской ССР*, Вильнюс, 1953, ч. 1, с. 9–38).

16. Būsimosios jūros dugne, *Literatūra ir menas*, 1953 rugpjūčio 9 (Nr. 32), p. 3.

17. Tolimos praeities pėdsakai, *Lietuvos pionierius*, 1953 birželio 27.

1954

18. Archeologiniai kasinėjimai Lietuvoje, *Tarybinė Klaipėda*, 1954 spalio 10.

19. Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje, *Žvaigždė* (Švenčionys), 1954 spalio 13 (tas pats: Archeologiniai kasinėjimai Lietuvoje, *Tarybinė Klaipėda*, 1954 spalio 10).

20. Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje, *Žvaigždė* (Švenčionys), 1954 spalio 13.

21. Некоторые данные о первоначальном заселении территории Литвы и о племенных групах в I и начале II тысячелетия н.э. по данным археологии, *Труды Института этнографии им. Миклухо Маклая*, Москва, 1954, т. 23, с. 36–46.

22. Археологические экспедиции литовских ученных, *Советская Литва*, 1954, 7 апреля.

1955

23. Kai kurie archeologiniai duomenys apie seniausiai Lietuvos TSR teritorijoje augintus javus, *Lietuvos TSR Mokslų akademijos darbai. A serija*, 1955, t. 1, p. 75–85.

24. Užnemunės archeologiniai paminklai, *Tiesa*, 1955 balandžio 14.

25. Seniausi Lietuvoje auginami javai, *Komjaunimo tiesa*, 1955 spalio 9.

26. Senovės paminklai, *Komjaunimo tiesa*, 1955 gruodžio 18.

27. Археологические исследования в Литве в 1951–1954 г.г., *Тезисы докладов на объединенной конференции по археологии, этнографии и антропологии Прибалтики (пленарные заседания)*, Москва, 1955, с. 15–17.

28. Археологические исследования Неменчинского городища в 1952–1954 г.г., *Тезисы докладов на объединенной конференции по археологии, этнографии и антропологии Прибалтики (секция археологии)*, Москва, 1955, с. 23–25.

29. Клад старинных монет, *Молодежъ Литвы*, 1955, 25 февраля.

1956

30. Ką dirbs šiais metais mūsų archeologai, *Komjaunimo tiesa*, 1956 gegužės 8.

31. Nauji archeologiniai radiniai, *Komjaunimo tiesa*, 1956 gegužės 25.

1957

32. Pirmykštė bendruomeninė santvarka Lietuvos TSR teritorijoje, *Lietuvos TSR istorija*, Vilnius, 1957, t. 1, p. 5–37.

33. Nauji radiniai Kurmaičių kapinyne, *Lietuvos TSR Mokslų akademijos darbai. A serija*, 1957, t. 2, p. 141–151.

34. Vilniaus mamutas, *Mokslas ir gyvenimas*, 1957, Nr. 1, p. 16–20 (bendraautoriai: A. Mačionis, S. Žeiba).

35. Vilniaus mamutas, *Lietuvos pionierius,* 1957 rugpjūčio 2.

1958

36. Pirmykštė bendruomeninė santvarka Lietuvos TSR teritorijoje ir jos irimas, *Lietuvos TSR istorija nuo seniausių laikų iki 1957 metų*, Vilnius, 1958, p. 5–15.

37. Raginėnų (Šeduvos raj.) archeologinių paminklų tyrinėjimai ir „Raginėnų kultūros" klausimas, *Lietuvos TSR Mokslų akademijos darbai. A serija*, 1958, t. 1, p. 65–89.

38. Nemenčinės piliakalnis, *Iš lietuvių kultūros istorijos*, Vilnius, 1958, t. 1, p. 20–34, 290–292.

39. Kai kurie Lietuvos archeologijos klausimai naujų tyrinėjimų šviesoje, *40 metų*, Vilnius, 1958, p. 188–197.

40. Kultūros paminklų apsaugos klausimu, *Gamta ir jos apsauga*, Vilnius, 1958, p. 138–152 (bendraautorius M. Černiauskas).

41. Tarnaukite mokslui, *Lietuvos pionierius*, 1958 sausio 19.

42. Antropologiniams tyrinėjimas yra geros sąlygos, *Literatūra ir menas*, 1958 kovo 15 (bendraautoriai: V. Gudelis, J. Jurginis, A. Tautavičius, A. Vyšniauskaitė).

43. Kada Vilniaus apylinkėse pasirodė pirmieji žmonės, *Vakarinės naujienos*, 1958 kovo 28.

44. Įdomus archeologinis radinys, *Tiesa*, 1958 gegužės 13 (tas pats: *Tautos praeitis,* Chicago, 1959, t. 1, kn. 1, p. 132–133.

45. Kasinėjimai Gedimino kalno papėdėje, *Vakarinės naujienos*, 1958 birželio 2.

46. Dar kartą dėl kultūros paminklų apsaugos, *Komjaunimo tiesa*, 1958 liepos 9 (bendraautoriai: R. Kulikauskienė, V. Merkys, A. Tautavičius, R. Jasas, S. Lasavickas, V. Baliūnas).

47. Archeologiniai radiniai Papilėje, *Tiesa*, 1958 rugpjūčio 1.

48. Nemunas padeda archeologams, *Mokslas ir gyvenimas*, 1958, Nr. 9, p. 19–22.

49. Kalnai kalneliai pasakoja, *Jaunimo gretos*, 1958, Nr. 12, p. 18.

50. В тайны далеких веков, *Советская Литва*, 1958, 3 сентября.

1959

51. Naujas archeologinis paminklas Užnemunėje (V–VII amžių jotvingių senkapis Krikštonyse, Lazdijų raj.), *Lietuvos TSR Mokslų akademijos darbai. A serija*, 1959, t. 1, p. 71–88.

52. Naujai aptikta akmens–žalvario amžių gyvenvietė Palangoje, *Lietuvos TSR Mokslų akademijos darbai. A serija*, 1959. t. 2, p. 33–41.

53. Iš metalų panaudojimo istorijos, *Iš lietuvių kultūros istorijos*, Vilnius, 1959, t. 2, p. 3–20, 341.

54. Seniausi Kuršių Neringos gyventojai, *Iš lietuvių kultūros istorijos*, Vilnius, 1959, t. 2, p. 72–85, 345–346.

55. Atrastos sodybos, kuriose gyventa prieš mūsų erą, *Literatūra ir menas*, 1959, Nr. 24, p. 4.

56. Monetų lobis, *Tiesa*, 1959 gegužės 28.

57. Žilos praeities liudininkai, *Valstiečių laikraštis*, 1959 liepos 8.

58. 10.000 metų senumo gyvenvietė. Įdomus archeologinis radinys Dubičiuose, *Vakarinės*

naujienos, 1959 liepos 16 (tas pats: *Tarybinis balsas*, Varėna, 1959 liepos 22).

59. Kur šiais metais kasinėja archeologai? *Vakarinės naujienos*, 1959 rugpjūčio 3.

60. Atradimai Kauno pilyje, *Vakarinės naujienos*, 1959 rugsėjo 10.

1960

61. Seniausi pastatai Lietuvoje, *Lietuvos TSR architektūros klausimai*, Kaunas, 1960, t. 1, p. 33–55, 316–318.

62. Археологические исследования в Литве в 1959 году, *Тезисы докладов на сессии посвященной итогам археологических и этнографических экспедиции 1959 года*, Roga, 1960, с. 42–47.

1961

63. *Lietuvos archeologijos bruožai*, Vilnius, 1961, 532 p. (bendraautoriai: R. Kulikauskienė, A. Tautavičius).

64. Archeologiniai tyrimai Tarybų Lietuvoje ir tolimesni uždaviniai, *Mokslas Tarybų Lietuvoje*, Vilnius, 1961, p. 136–146.

65. Vilniaus ekskavatorininko radinys. Prie Naujosios Vilnios aptiktos mamuto griaučių liekanos, *Vakarinės naujienos*, 1961 liepos 28.

1962

66. Gremžtukas I, II, III, *Glossarium archeologicum*, Bonn; Warszawa, 1962, Fasciculum 7, 4, p. 119; Fasciculum 8, 4, p. 119; Fasciculum 9, 4, p. 119.

67. Rėžtukas I, II, III, *Glossarium archeologicum*, Bonn; Warszawa, 1962, Fasciculum 10, 4, p. 121; Fasciculum 11, 4, p. 121; Fasciculum 12, 4, p. 121.

68. Titnaginis kirvis, *Glossarium archeologicum*, Bonn; Warszawa, 1962, Fasciculum 13, 4, p. 111.

1964

69. Литовцы, *Народы Европейской части СССР*, Москва, 1964, т. 2, с. 9–208 (соавтор Ю. Юргинис).

1965

70. Badania archeologiczne na Litwie w latach 1955–1961, *Acta Baltico–Slavica*, Białystok, 1965, t. 2, p. 203–259.

71. Znaleziska kości żwierzących z grodzisk i osad z okresu wszesnożelaznego i rzymskiego na Litwie, *Acta Baltico–Slavica*, Białystok, 1965, t. 2, p. 261–279 (bendraautorius K. Paaver).

72. Jotvingių pėdsakais, *Mokslas ir gyvenimas*, 1965, Nr. 3, p. 30–32.

73. Akmens mūrai, pylimai iš medžio ir žemių, *Glossarium archeologicum*, Bonn; Warszawa, 1965, Fasciculum 19, 5; 20, 5.

74. Kalavijas, *Glossarium archeologicum*, Bonn; Warszawa, 1965, Fasciculum 22, 5.

75. Kapas I, II, III, *Glossarium archeologicum*, Bonn; Warszawa, 1965, Fasciculum 16, 9; 17, 9; 18, 9.

76. Kirvis, ietis, *Glossarium archeologicum*, Bonn; Warszawa, 1965, Fasciculum 23, 5.

77. Pastovi liedinimo forma, liedinimo įrankiai, liedinimas, *Glossarium archeologicum*, Bonn; Warszawa, 1965, Fasciculum 14, 4; 15, 9.

78. Segė I, II, dvinarė segė, *Glossarium archeologicum*, Bonn; Warszawa, 1965, Fasciculum 24, 5; 25, 5; 26, 5.

79. Šalmas, *Glossarium archeologicum*, Bonn; Warszawa, 1965, Fasciculum 21, 5.

1966

80. Geležis Lietuvoje, *Mokslas ir gyvenimas*, 1966, Nr. 6, p. 34.

81. Apuolė, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1966, t. 1, p. 41.

82. Aukštadvaris, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1966, t. 1, p. 60.

83. Aukštakiemis, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1966, t. 1, p. 60.

84. Daugirdas Tadas, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1966, t. 1, p. 272.

85. Daugudis, Vytautas, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1966, t. 1, p. 272.

86. Dubičiai, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1966, t. 1, p. 308.

87. Eiguliai, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1966, t. 1, p. 323.

88. Impiltis, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1966, t. 1, p. 529.

89. Jablonskytė-Rimantienė, Rimutė, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1966, t. 1, p. 544.

90. Juodkrantė, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1966, t. 1, p. 564.

91. Kapitoniškės, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1966, t. 1, p. 576.

92. Kaunas, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1966, t. 1, p. 583.

93. Kriemala, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1966, t. 1, p. 643.

94. Krzywicki, Ludwik, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1966, t. 1, p. 650.

95. Kulikauskas, Pranas Zigmo, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1966, t. 1, p. 656.

96. Kurmaičiai, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1966, t. 1, p. 660.

97. Geležies amžius, *Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1966, t. 1, p. 538–

541 (bendraautorė R. Volkaitė-Kulikauskienė).

98. Исследование городищ Занеманья в Юго-западной части Литвы, *Древности Белоруссии. Материалы конференции по археологии Белоруссии и смежных территорий*, Минск, 1966, с. 160–162.

99. Исследование городищ Занеманья и ятвяжских вопрос, *Материалы к отчетной конференции археологических и этнографических экспедиции 1964–1965 гг.*, Вильнюс, 1966, с. 17–19.

100. Исследования городищ Занеманья – Юго-западной части Литвы, *Pronksiajast varase feodalismini*, Tallinn, 1966, p. 72–85.

1967

101. Archeologijos mokslo atsiekimai Tarybų Lietuvoje, *Respublikos aukštųjų mokyklų istorikų mokslinės konferencijos, skirtos Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos penkiasdešimtmečiui paminėti (1967.V.15–17) pranešimų tezės*, Vilnius, 1967, p. 21–22.

102. Archeologijos mokslo Tarybų Lietuvoje klausimu, *Spalio revoliucija ir visuomenės mokslai Lietuvoje*, Vilnius, 1967, p. 200–206.

1968

103. Kurmaičių kapinynas, *Lietuvos archeologiniai paminklai. Lietuvos pajūrio I–VII a. kapinynai*, Vilnius, 1968, p. 12–56, 211–214.

104. Kiek jų buvo? *Gimtasis kraštas*, 1968, Nr. 9, p. 4.

105. Kunigiškiai, *Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1968, t. 2, p. 250–251.

106. Kurmaičiai, *Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1966, t. 2, p. 258.

107. Liepynai, *Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1968, t. 2, p. 353.

108. Piliakalniai. 1, *Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1968, t. 2, p. 847.

109. Piliakalnis. 1, *Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1968, t. 2, p. 848.

110. Исследования городищ Занеманья в Литве, *Liber Iosepho Kostrzewski octogenario a veneratoribus dicatus*, Wrocław, Warszawa, Lódz, 1968, p. 297–313.

111. Исследование городища в местности Обелите-Каукай, *Археологические открытия 1967 года*, Москва, 1968, с. 266–267.

1969

112. Kai sklido raudos ir liepsnojo laužai, *Moksleivis*, 1969, Nr. 5, p. 22–23.

113. Laiviai, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 668.

114. Lazdininkai, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 691.

115. Linksmučiai, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 719.

116. Litauen, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 722–723.

117. Mažulonys, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 795.

118. Merkevičius Algimantas, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 807.

119. Michelbertas, Mykolas Mykolo, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 817.

120. Migonys, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 819.

121. Moškėnai, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 857.

122. Nakaitė, Laima Mato, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 883.

123. Naukaimis–Gabrieliškės, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 886.

124. Nemenčinė, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 892.

125. Palanga, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 992.

126. Papelkiai–Visdergiai, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 998.

127. Paplinijys, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 998.

128. Paviekiai, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1007.

129. Petrašiūnai, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1018.

130. Piliakalniai, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1037.

131. Pokrovskij, Fedor Vasiljevič, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1055.

132. Pryšmančiai, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1099.

133. Radzvilovaitė, Efrosinija Alekseevna, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1117.

134. Raginėnai, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1119.

135. Rimantienė, Rimutė, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1147.

136. Sandrausiškė, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1199.

137. Sargėnai, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur- und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1205.

138. Seredžius, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1284.

139. Szukiewicz Wandalin, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1424.

140. Šernai, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1284.

141. Šiauliai, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1287.

142. Tarasenka, Petras Teodoro, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1432.

143. Tautavičius, Adolfas Zenono, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1439.

144. Tiškevičius, Eustachas, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1467.

145. Trakai, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1480.

146. Upytė, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1553.

147. Velykuškės, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1576.

148. Versminio, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1580–1581.

149. Veršvai, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1581.

150. Vilnius, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1589.

151. Volkaitė-Kulikauskienė, Regina Kazio, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1600–1601.

152. Volteris, Eduardas Aleksandro, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1602.

153. Žalioji, *Enzyklopädisches Handbuch zur Ur– und Frühgeschichte Europas*, Prag, 1969, t. 2, p. 1659–1660.

1970

154. Paveisininkų, Lazdijų raj., piliakalnis ir jo tyrinėjimai, *Lietuvos TSR aukštųjų mokyklų mokslo darbai*. Istorija, 1970, t. 11, p. 227–245.

155. Kaukų ir Obelytės piliakalnių tyrinėjimai 1967–1969 metais, *Archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1968 ir 1969 metais*, Vilnius, 1970, p. 12–22.

156. Panemunių dzūkai ir jotvingiai, *Panemunių dzūkai*, Vilnius, 1970, p. 12–32, 132–133.

157. Seniausios praeities liudininkai, *Eržvilkas*, Vilnius, 1970, p. 13–18.

158. Dzūkijos piliakalnių paslaptys, *Mokslas ir gyvenimas*, 1970, Nr. 2, p. 11–13.

159. Kaip archeologai atpažįsta audinio spalvą, *Mokslas ir gyvenimas*, 1970, Nr. 3, p. 46.

160. Muziejininkas apie muziejininką, *Muziejai ir paminklai*, 1970 gruodis, p. 10–12.

161. Археологические исследования городищ в Литве в 1967–1968 гг., *Studia archeologica in memoriam Harri Moora*, Tallinn, 1970, p. 95–101.

1971

162. Mikniūnų piliakalnis, *Mokslas ir gyvenimas*, 1971, Nr. 4, p. 51–52.

163. Rudaminos piliakalnis, *Mokslas ir gyvenimas*, 1971, Nr. 9, p. 51–52.

164. Sudargas, *Mokslas ir gyvenimas*, 1971, Nr. 11, p. 18–20.

165. Raginėnai, *Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1971, t. 3, p. 21.

166. Tautavičius Adolfas, *Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1971, t. 3, p. 507.

167. Исследования городищ у Сударгас, *Археологические открытия 1970 года*, Москва, 1971, с. 324–325 (соавтор Р. Волкайте-Куликаускене).

1972

168. Piliakalnio kaimo, Rasių apylinkės, Vilkaviškio rajono piliakalnis ir jo tyrinėjimai 1961 metais, *Lietuvos TSR aukštųjų mokyklų mokslo darbai. Istorija*, 1972, t. 12, sąs. 2, p. 143–161.

169. Rudaminos (Lazdijų raj.) piliakalnio 1965 m. tyrinėjimų duomenys, *Lietuvos TSR aukštųjų mokyklų mokslo darbai. Istorija*, 1972, t. 13, sąs. 2, p. 83–109.

170. Sudargo piliakalnių tyrinėjimai 1970 m., *Archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1970 ir 1971 metais*, Vilnius, 1972, p. 11–16 (bendraautorė R. Kulikauskienė).

171. Varnupių piliakalnio (Kapsuko raj.) tyrinėjimai 1971 m., *Archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1970 ir 1971 metais*, Vilnius, 1972, p. 16–19.

172. Раскопки городища Варнупяй, *Археологические открытия 1971 года*, Москва, 1972, с. 417.

1973

173. Ką byloja pilkapiai, *Vakarinės naujienos*, 1973 rugpjūčio 8.

174. Vilkiautinyje prieš 1500 metų, *Raudonoji vėliava*, Varėna, 1973 rugsėjo 21.

1974

175. Varnupių (Kapsuko raj.) piliakalnis 1971 m. tyrinėjimų duomenimis, *Lietuvos TSR aukštųjų mokyklų mokslo darbai. Istorija*, 1974, t. 14, sąs. 1, p. 97–116.

176. Papiškių (Varėnos raj.) pilkapiai, *Archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1972 ir 1973 metais*, Vilnius, 1974, p. 45–46.

177. Vilkiautinio (Varėnos raj.) pilkapių tyrinėjimai 1973 m., *Archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1972 ir 1973 metais*, Vilnius, 1974, p. 46–52.

178. Už knygą – respublikinė premija, *Tarybinis studentas*, Vilnius, 1974 spalio 11.

179. Раскопки каменных курганов в местности Вилькяутинис, *Археологические открытия 1973 года*, Москва, 1974, с. 389–390.

1975

180. Sudargo piliakalniai, *Lietuvos TSR aukštųjų mokyklų mokslo darbai. Istorija*, 1975,

t. 15, sąs. 2, p. 105–124.

181. Archeologai Utenoje, *Lenino keliu*, Utena, 1975 liepos 10 (bendraautorė R. Kulikauskienė).

182. Курганный могильник V–VIII вв. в местности Вилькяутинис, *Археологические открытия 1974 года*, Москва, 1975, с. 407–408.

1976

183. Obelytės, Alytaus raj., piliakalnis ir jo tyrinėjimų duomenys, *Lietuvos TSR aukštųjų mokyklų mokslo darbai. Istorija*, 1976, t. 16, sąs. 2, p. 104–114.

184. Kai prabyla piliakalniai, *Lenino keliu*, Utena, 1976 rugpjūčio 5.

185. Utenio piliakalnis atskleidžia paslaptis, *Vakarinės naujienos*, 1976 rugsėjo 9.

186. Раскопки древнего поселения в местности Наркунай, *Археологические открытия 1975 года*, Москва, 1976, с. 433–434 (соавтор Р. Волкайте-Куликаускене).

1977

187. Vilkiautinio pilkapynas ir jo tyrinėjimai, *Lietuvos TSR aukštųjų mokyklų mokslo darbai. Istorija*, 1977, t. 17, sąs. 2, p. 83–104.

188. Vilkiautinio (Varėnos raj.) pilkapyno tyrinėjimai 1974 metais, *Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1974 ir 1975 metais*, Vilnius, 1977, p. 107–110.

189. Исследования памятников в местности Наркунай, *Археологические открытия 1976 года*, Москва, 1977, с. 423–424 (соавторы Р. Волкайте-Куликаускене, А. Лухтан).

1978

190. Nauja archeologijoje, *Lietuvos TSR aukštųjų mokyklų mokslo darbai. Istorija*, 1978, t. 18, sąs. 2, p. 86–100.

191. Narkūnų (Utenos raj.) archeologinių paminklų tyrinėjimai 1976 ir 1977 metais, *Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1976–1977 metais*, Vilnius, 1978, p. 84–94 (bendraautorė R. Kulikauskienė).

192. Įdomūs radiniai, *Tarybinis studentas*, Vilnius, 1978, gruodžio 29 (Nr. 40), p. 4.

193. Geležies amžius, *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1978, t. 4, p. 30–31.

194. Gibaičių senkapis, *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1978, t. 4, p. 83.

195. Gnezdovo pilkapiai, *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1978, t. 4, p. 135.

196. Halštato kultūra, *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1978, t. 4, p. 283.

197. Раскопки в местности Наркунай, *Археологические открытия 1977 года*, Москва, 1978, с. 432 (соавторы Р. Волкайте-Куликаускене, А. Лухтан).

1979

198. Iš universiteto archeologinių ekspedicijų kronikos, *Mokslas ir gyvenimas*, 1979, Nr. 4, p. 40.

199. Kernavės piliakalniai atskleidžia paslaptis. *Lenino vėliava*, Širvintos, 1979 spalio 20 (bendraautorius A. Luchtanas).

200. Juchnovo kultūra, *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1979, t. 5, p. 83.

201. Kivtai, *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1979, t. 5, p. 544.

202. Раскопки в местности Наркунай, *Археологические открытия 1978 года*, Москва, 1979, с. 452–453 (соавторы Р. Волкайте-Куликаускене, А. Лухтан).

203. Курганы у д. Рудеса, *Археологические открытия 1978 года*, Москва, 1979, с. 457 (соавтор А. Лухтан).

1980

204. Vilniaus miesto archeologinės komisijos įkūrimas ir veikla 1911–1914 metais, *Lietuvos TSR aukštųjų mokyklų mokslo darbai. Istorija*, 1980, t. 20, sąs. 1, p. 97–109 (bendraautorius A. Luchtanas).

205. Narkūnų (Utenos raj.) „Mažojo" piliakalnio tyrinėjimai 1978 metais, *Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1978 ir 1979 metais*, Vilnius, 1980, p. 32–35.

206. Archeologiniai tyrinėjimai Kernavėje 1979 metais, *Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1978 ir 1979 metais*, Vilnius, 1980, p. 35–38 (bendraautorius A. Luchtanas).

207. Rudesos (Molėtų raj.) pilkapių tyrinėjimai 1978 metais, *Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1978 ir 1979 metais*, Vilnius, 1980, p. 59–61 (bendraautorius A. Luchtanas).

208. Kernavės istorijos puslapiai. *Vakarinės naujienos*, 1980 rugsėjo 4.

209. Kosina Gustavas, *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1980, t. 6, p. 104.

210. Kostševskis Juzefas, *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1980, t. 6, p. 121.

211. Krikštonys, *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1980, t. 6, p. 174.

212. Kunigiškių piliakalnis, *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1980, t. 6, p. 254.

213. Kul Oba, *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1980, t. 6, p. 242–243.

214. Kurmaičių senkapiai, *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1980, t. 6, p. 270.

215. La Bomas Volfgangas, *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1980, t. 6, p. 310.

216. Исследования в Кернаве, *Археологические открытия 1979 года*, Москва, 1980, с. 379–380 (соавтор А. Лухтан).

1981

217. Archeologijos mokslas Vilniaus universitete, *Lietuvos TSR aukštųjų mokyklų mokslo darbai. Istorija*, 1981, t. 21, sąs. 1, p. 111–118.

218. Nemenčinės piliakalnis, *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1981, t. 8, p. 137.

219. Obelytės piliakalnis, *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1981, t. 8, p. 272.

220. Piliakalnių piliakalnis, *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1981, t. 8, p. 621.

221. Раскопки городища в Кернаве, *Археологические открытия 1980 года*, Москва, 1981, с. 353–354 (соавтор Р. Волкайте-Куликаускене).

1982

222. *Užnemunės piliakalniai I–XIII amžiuje*, Vilnius, 1982, 112 p.

223. Kernavės pilkapiai, *Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1980 ir 1981 metais*, Vilnius, 1982, p. 70–71.

224. Raginėnų piliakalnis, pilkapiai, *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1982, t. 9, p. 310.

225. Rudaminos piliakalnis. *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, Vilnius, 1982, t. 9, p. 513–514.

226. Связи академика Х. Моора с Литвой, *О научной деятельности Харри Моора*, Таллин, 1982, с. 29–41.

227. Археологический очерк, *Путеводитель XVI экспедиции ботаников Прибалтики*, Вильнюс, 1982, с. 39–42.

1983

228. Исследования курганов в местности Кернаве, *Археологические открытия 1981 года*, Москва, 1983, с. 373.

1984

229. Раскопки городища в Кернаве, *Археологические открытия 1982 года*, Москва, 1984, с. 382 (соавтор Р. Волкайте-Куликаускене).

1985

230. Migonių piliakalnis, *Mokslas ir gyvenimas*, 1985, Nr. 10, p. 35.

231. Gibaičių kapinynas, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1985, t. 1, p. 610.

1986

232. Kaukų piliakalnis, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1986, t. 2, p. 241–242.

233. Kernavės piliakalniai, pilkapynas, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1986, t. 2, p. 296–297.

234. Krūminių piliakalnis, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1986, t. 2, p. 433.

235. Kunigiškių (Pajevonio) piliakalnis, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1986, t. 2, p. 439.

236. Kurmaičių pilkapynas, kapinynas, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1986, t. 2, p. 446.

237. Lauksvydų kapinynas, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1986, t. 2, p. 491.

238. Liepynų kapinynas, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1986, t. 2, p. 542.

1987

239. Nausodžio kapinynas, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1987, t. 3, p. 188.

240. Nemenčinės piliakalnis, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1987, t. 3, p. 193–194.

241. Nikėlų kapinynas, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1987, t. 3, p. 214.

242. Obelytės piliakalnis, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1987, t. 3, p. 230.

243. Padvarių pilkapynas, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1987, t. 3, p. 261.

244. Piliakalnių piliakalnis, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1987, t. 3, p. 377.

245. Purvynų kapinynas, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1987, t. 3, p. 473.

246. Raginėnų piliakalnis, pilkapynas, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1987, t. 3, p. 493.

247. Rudaminos piliakalnis, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1987, t. 3, p. 577.

1988

248. Sudargo piliakalniai, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1988, t. 4, p. 125.

249. Tautavičius Adolfas, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1988, t. 4, p. 285.

250. Varnupių piliakalnis, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1988, t. 4, p. 461.

251. Vilkiautinio pilkapynas, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1988, t. 4, p. 523–524.

252. Žalvario amžius, *Tarybų Lietuvos enciklopedija*, Vilnius, 1988, t. 4, p. 636.

1989

253. Su V. Kairiūkščiu praleista daug dienų, *Vytautas Kairiūkštis. Straipsniai, paskaitos, dokumentai, laiškai, amžininkų atsiminimai*, Vilnius, 1989, p. 461–466.

1991

254. Generolą V. Nagevičių prisimenant, *Švyturys*, Kretinga, 1991 birželio 18, 19.

1992

255. Petras Tarasenka – Lietuvos archeologijos pradininkas, *Lietuvos archeologija*, Vilnius, 1992, t. 9, p. 5–21.

1993

256. Archeologą Karolį Meką į amžiną poilsį palydėjus, *Voruta*, 1993, Nr. 2, p. 8.

1995

257. Rudamina, *Pažinkime Lietuvą: vadovas po 100 žymiausių vietovių, susijusių su mūsų krašto kultūra, istorija, gamta*, Kaunas, 1995, p. 112–113.

258. Kunigo kelias: kunigui V. Mironui – 115 metų, *Dienovidis*, 1995 gegužės 23 (tas pats: *Dirva*, Chicago, 1995 rugsėjo 28, spalio 5).

1996

259. Rudesos pilkapynas, *Kultūros paminklų enciklopedija. Rytų Lietuva*, Vilnius, 1996, t. 1, p. 205.

260. Kernavės pilkapynas, *Kultūros paminklų enciklopedija. Rytų Lietuva*, Vilnius, 1996, t. 1, p. 283–284.

1998

261. Upytės priešistorinio kapinyno tyrinėjimų duomenys, *Lietuvos archeologija*. Vilnius, 1998. t. 15, p. 19–85.

262. Kauno Vytauto Didžiojo kultūros muziejaus Priešistorinis skyrius 1936–1940 metais (pirmajai mokslinei archeologinei ekspozicijai 60 metų), *Lietuvos istorijos metraštis 1997*, Vilnius, 1998, p. 447–454.

263. Vilkiautinio pilkapynas, *Kultūros paminklų enciklopedija. Rytų Lietuva*, Vilnius, 1998, t. 2, p. 293.

1999

264. *Lietuvos archeologijos istorija (iki 1945 m.)*, Vilnius, 1999, 328 p. (bendraautorius G. Zabiela).

2000

265. Archeologija Vilniaus universitete (amžininko prisiminimų šiupinys Archeologijos katedros 50-mečio jubiliejaus proga), *Lietuvos istorijos metraštis 1999*, Vilnius, 2000, p. 304–326.

2001

266. Archeologijos mokslas MA Istorijos institute pokario metais, *Lietuvos istorijos metraštis 2000*, Vilnius, 2001, p. 379–396.

2003

267. *Kelias į archeologiją,* Vilnius, 2003, 248 p.

268. Karaliaučiaus universitete 1938–1940 (prisiminimai iš studijų laikų Karaliaučiaus universitete), *Lietuvos archeologija*, Vilnius, 2003, t. 24, p. 299–312.